

NKJ

Nordisk Kontaktorgan
for Jordbruksforskning (NKJ)

Drivkraft for morgendagens nordiske jordbruks- og matforskning

Strategi 2011-2014

norden

NordForsk

Nordisk Kontaktorgan for Jordbruksforskning (NKJ)

NORDISK KONTAKTORGAN FOR JORDBRUKSFORSKNING (NKJ) fremmer og støtter nordisk forskningssamarbeid i landbruks- og matsektoren, med fokus også på skog og fisk. NKJ skal bidra til nasjonal, nordisk og evt. europeisk politikkutforming på området jordbruks- og matforskning, og har en rådgivende funksjon overfor Nordisk ministerråd på dette området.

NKJs overordnede mål er å bidra til en kunnskapsbasert landbruks- og matsektor i de nordiske landene. For å få til dette, initierer og støtter NKJ nordisk forskningssamarbeid som tilfører merverdi til forskning på nasjonalt og europeisk nivå. NKJ arbeider også for å styrke Nordens posisjon innen jordbruks- og matforskningen på den europeiske forskningsarena, og for å bidra til videreutvikling av det europeiske forskningssamarbeidet på dette området.

NKJ ble etablert av Nordisk ministerråd i 1965. Våre viktigste interessenter er Ministerrådet, departementer med ansvar for landbruks- og matforskning i de nordiske landene, de nasjonale forskningsrådene i Norden, samt nordiske forskere innenfor jordbruk, mat, skog og fisk.

NKJs medlemmer oppnevnes av de nasjonale forskningsrådene og relevante departementer i Norden. NKJ samarbeider med en rekke nordiske institutter og organer som ligger under Nordisk ministerråd.

NKJs formannskap roterer mellom de nordiske landene for en periode på fire år. Danmark har formannskapet i perioden 2010-2014.

For mer informasjon, se NKJs hjemmeside: www.nkj.nu

1. INNLEDNING

Forskning og forskningsbasert innovasjon er et sentralt virkemiddel for økt konkurransekraft og verdiskaping i jordbruks- og matsektoren. Kunnskapselementet utgjør en økende andel av sektorens tilbud, og en kontinuerlig tilførsel av kunnskap fra forskning er viktig for å realisere næringenes muligheter i fremtiden. Ny kunnskap bør også bidra til at økonomisk vekst skjer på en miljøvennlig måte. Forskning kan ses som et element i et innovasjonssystem, bestående av mange aktører, bl.a. politiske beslutningstakere, Nordisk Ministerråd (NMR), forskningsråd, universiteter og også næringslivets aktører. NKJ skal støtte opp under forsknings- og innovasjonssystemene innen jordbruks- og matsektoren i de nordiske landene. Europeisk og internasjonalt forsknings samarbeid spiller en sentral rolle i denne sammenheng.

2. FREMTIDIGE TRENDER OG RAMMEBETINGELSER

- Globaliseringens effekter på jordbruks- og matsektoren – nye kunnskapsbehov
- Distribusjon av verdens ressurser – fremtidig mulig matvarekrise for store deler av verdens befolkning
- Klima- og miljøendringer – effekter på primærnæringene
- Dyrevelferd innen moderne matindustri
- Reduserte nasjonale bevilgninger til jordbruks- og matforskning i Norden
- Nye internasjonale rammevilkår for nordisk jordbruks- og matsektor, økende grad av konkurranseutsetting, økende importvolum
- Behovet for en kunnskapsbasert utvikling innen alle sektorer, der forskning og innovasjon ses i sammenheng
- Det økte behovet for biomasse fra jordbruket som fornybar råvare for industrien for å erstatte fossile råvarer i utviklingen av en s.k. bioøkonomi (non-food crops eller Novel agricultural products)
- Tradisjonelle næringer får mindre relativ betydning i de nordiske land, og dermed mindre politisk/samfunnsmessig oppmerksomhet
- Synkende basiskunnskap om jordbruk, mindre etterspørsel etter jordbruksfaglig utdanning blant ungdom
- Ressursknapphet innen matproduksjon ettersom verdens befolkning øker
- Den europeiske forskningsarena får økt betydning innen de fleste sektorer, også jordbruks- og matsektoren. Norden en tydeligere region innen Europa
- Betydningen av å finne løsninger på problemstillingen med usunn kost og fysisk inaktivitet

I tillegg til disse samfunnsmessige trendene, foregår en sterk teknologiutvikling innen IKT, nanoteknologi, bioteknologi og miljøteknologi, som også har relevans for jordbruks- og matforskningen i de nordiske landene.

«NKJ skal være en sentral møteplass for nordiske forskningsfinansieringsprogrammer»

3. NKJ – OVERORDNEDE MÅL

- Bidra til en kunnskapsbasert jordbruks- og matsektor i de nordiske land
- Ta initiativ til og støtte opp under felles nordisk forskningsinnsats, for å styrke kunnskapsgrunnlaget for utvikling av forskningspolicy innen jordbruks- og matområdet.
- Koordinere/samordne nasjonale forskningsprogrammer på jordbruks- og matområdet.
- Styrke Nordens posisjon innen jordbruks- og matforskningen på den europeiske forskningsarena, og bidra til videreutvikling av det europeiske forskningssamarbeidet på dette området.
- Bidra til økt internasjonal synlighet for nordiske jordbruks- og matforskere.

4. ROLLER OG DELMÅL

For å støtte opp under ovennevnte målsettinger og oppnå kritisk masse, synergieffekter og mer effektiv bruk av nordiske forskningsressurser på jordbruks- og matområdet, skal NKJ arbeide langs fire dimensjoner - rådgivning/analyse, møteplass, koordinering og finansiering.

plass først og fremst for sjører og politikutformere»

4.1 RÅDGIVNING/ANALYSE

NKJ skal bidra til nasjonal, nordisk og evt. europeisk politikutforming på området jordbruks- og matforskning og forskningsbasert innovasjon.

Dette omfatter blant annet å:

- fungere som rådgivende organ for Nordisk Ministerråd, samt relevante nordiske departementer (og evt. de nordiske forskningsrådene).
- styrke kunnskapsgrunnlaget på jordbruks- og matområdet gjennom analyser og foresight-studier av aktuelle forsknings- og forskningspolitiske spørsmål, der dette gir nordisk merverdi.
- på bakgrunn av analysene - vurdere behovet for innsats og tiltak på policynivå blant forskningsråd og forskere i Norden, utarbeide anbefalinger om slike, og fremme forslag om tiltak til aktuelle aktører.

4.2. MØTEPLASS

NKJ skal være en sentral møteplass først og fremst for nordiske forskningsfinansjører og politikutformere, men også for forskere og næringslivsaktører på jordbruks- og matområdet, og dermed bidra til å skape bred debatt og dialog om forskningsrelevante spørsmål. NKJ skal også bidra til styrket samordning av de nordiske lands jordbruks- og matforskning.

For å oppnå dette skal NKJ:

- ta initiativ til seminarer, konferanser, workshops etc. for å skape bred diskusjon om sentrale jordbruks- og matforskningspolitiske spørsmål. Sentrale samarbeidspartnere kan være relevante departementer, forskningsråd, nærliggende nordiske organer (SNS, NJF, andre) europeiske aktører, forskere og næringslivsaktører.
- identifisere strategiske forskningsområder der NKJs interesser vurderer potensialet for merverdi gjennom nordisk samarbeid for å være stort, og støtte opp under utvalgte samarbeidsprosjekter.
- være pådriver for og bidra til koordinering av aktuelle nasjonale forskningsprogrammer på jordbruks- og matområdet.

4.3 KOMMUNIKASJON/FORMIDLING

NKJ skal formidle kunnskap om NKJs arbeid til sentrale interesser, både blant forskningsfinansierer, politikktutformere, forskere og næringslivsaktører via hensiktsmessig bruk av ulike mediekkanaler (aviser, tidsskrifter, samt nettbaserte kanaler).

4.4 FINANSIERING

NKJ skal være drivkraft for initiering og finansiering av utvalgte samnordiske forskningsprosjekter av høy kvalitet på jordbruks- og matområdet.

For å oppnå dette skal NKJ lyse ut midler innen utvalgte og avgrensede områder, der kun prosjekter med høy forskningsfaglig kvalitet, samfunnsmessig relevans og nytteverdi for nordiske aktører innen jordbruks- og matsektoren skal prioriteres. Finansieringen skal også støtte opp under prosjekter med potensial for deltakelse på den europeiske forskningsarena.

5. INTERNASJONALISERING, EUROPEISK FORSKNINGSSAMARBEID

Forskningsarbeid generelt foregår i økende grad som samarbeid på tvers av landegrenser, og stadig mer av forskningsmidlene fordeles internasjonalt. NKJ skal bidra til å styrke de nordiske landenes posisjon når det gjelder europeisk samarbeid innen jordbruks- og matforskningen. NKJ skal bidra til bedre sammenheng mellom jordbruks- og matforskningspolitikk på nasjonalt nivå og EU-nivå, og til å motvirke fragmentering av jordbruks- og matforskning i Norden (og Europa) gjennom felles prioriteringer og effektiv bruk av nasjonale forskningsmidler.

NKJ skal:

- støtte opp under Norden som en foregangsregion på jordbruks- og matområdet, i forbindelse med å nå målene i EUs 2020 strategi.
- bidra til å videreutvikle European Research Area (ERA) gjennom å delta i relevante ERA-net, bringe nordiske erfaringer inn i dette samarbeidet, og sammen fremme nordiske posisjoner.
- bidra aktivt inn i den europeiske komité for landbruksforskning, Standing Committee on Agricultural Research (SCAR), blant annet gjennom koordinering av nordiske synspunkter, for å påvirke forskningsagendaen i Europa.
- delta aktivt i EU Joint Programming-initiativ, der regionale interesser og – utlysninger vil få stor betydning.
- bruke rollen som møteplass til å bringe nordiske jordbruks- og matforskere sammen, og bistå i forbindelse med fellesnordiske søknader til EUs Rammeprogram for forskning og innovasjon.

NordForsk, 2011
Stensberggata 25
N-0170 Oslo
www.nordforsk.org